

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Ridderkerk
CC: Marissa Kartiko

Datum: 6 mei 2025

Betreft: **Advies over de Verordening Jeugdhulp 2026**

Geacht college,

Allereerst danken wij u voor het toezenden van de bovengenoemde Verordening en voor het creëren van de gelegenheid om hierover vragen te stellen.

De inhoud van de Verordening kan in hoofdlijnen op onze instemming rekenen.

Wij hebben geconstateerd dat ten opzichte van de eerdere Verordening diverse verbeteringen zijn doorgevoerd en waardevolle aanvullingen zijn opgenomen.

Ter verdere versterking van het voorliggende document vragen wij u om onderstaande aandachtspunten in overweging te nemen.

Preventie

Hoewel het onderwerp preventie in de Verordening wordt benoemd, onder andere in artikel 2.1, waarin de algemene voorzieningen worden behandeld, en in artikel 2.3, dat betrekking heeft op de wijkteams, blijft echter de verdere uitwerking van preventieve maatregelen achterwege. Gezien het belang van preventie voor het voorkomen van zwaardere zorgbehoeften, achten wij het van groot belang dat dit onderwerp verder wordt uitgewerkt.

Wij adviseren daarom om de preventieve maatregelen expliciet te verankeren binnen deze Verordening of, indien dit niet mogelijk is, op te nemen in een aanvullend actieplan. Vroegtijdige interventie kan namelijk bijdragen aan een daling van de totale zorgkosten door het voorkomen van ernstigere gevallen en daarmee de algehele efficiëntie van het jeugdhulpbeleid te verbeteren

Huisarts en verwijzing

In artikel 3.1, tweede lid, wordt aangegeven dat een vergoeding voor jeugdhulp wordt uitgesloten indien geen gebruik wordt gemaakt van een door de gemeente gecontracteerde aanbieder.

Wij adviseren erop toe te zien dat huisartsen tijdig en volledig worden geïnformeerd over de lijst van gecontracteerde aanbieders. Dit voorkomt dat jeugdigen de dupe worden van onvolledige of verkeerde informatie, wat de toegankelijkheid van zorg in gevaar kan brengen. Het is van groot belang dat verwijzers altijd toegang hebben tot de juiste informatie om zorg op maat te kunnen bieden.

Wij willen hierbij tevens benadrukken dat jeugdigen die hulp nodig hebben, vaak al veel stress ervaren door hun situatie. Het ontbreken van duidelijke informatie over gecontracteerde aanbieders kan een aanzienlijke stressfactor vormen, wat het proces van hulpverlening bemoeilijkt en de jeugdige verder onder druk zet. Wij beschouwen dit als een te groot risico en willen de bescherming van degene die om hulp vraagt, nadrukkelijke aandacht brengen.

Medewerking

In artikel 7.2 vierde lid, wordt geregeld dat het college het onderzoek voor de jeugdhulp kan beëindigen wanneer onvoldoende medewerking wordt verleend door betrokken jeugdige, ouders of wettelijk vertegenwoordiger.

Wij adviseren echter om expliciet te vermelden dat het college bij de afwegingen voor deze beslissing de belangen van de jeugdige vooropstelt. In de praktijk kan het voorkomen dat een wettelijk vertegenwoordiger nalatig is, maar de jeugdige mag hiervan niet het slachtoffer worden.

Overgang bij het 18^e levensjaar

In artikel 7.2, leden 5 en 6, zijn bepalingen opgenomen die bedoeld zijn om een soepele overgang te waarborgen wanneer een jeugdige de leeftijd van 18 jaar bereikt en de overstap moet maken van de Jeugdwet naar een andere regeling, zoals de Wmo. In de praktijk blijkt echter dat deze overgang regelmatig gepaard gaat met knelpunten. Wanneer een nieuwe voorziening, bijvoorbeeld op grond van de Wmo, niet tijdig tot stand komt of sprake is van een wachtlijst, ontstaat het risico dat de jeugdige tijdelijk zonder passende ondersteuning komt te zitten.

Hoewel er binnen de Jeugdwet mogelijkheden bestaan tot verlengde jeugdhulp na het bereiken van de meerderjarigheidsleeftijd, wordt hiervan in de praktijk niet altijd gebruikgemaakt. Wij signaleren dat financiële overwegingen hierbij soms een bepalende rol spelen: gemeenten zien zich geconfronteerd met hogere kosten, terwijl zorgaanbieders baat hebben bij voortzetting van jeugdhulp. In deze afweging dreigt het belang van de jeugdige uit beeld te raken, juist op een moment van kwetsbaarheid en overgang.

Wij adviseren daarom om in de Verordening op te nemen dat tijdig en proactief wordt gekeken naar de situatie van de jeugdige in de aanloop naar het bereiken van de meerderjarigheidsleeftijd. Daarbij is het van belang dat de vervolgondersteuning tijdig wordt ingezet, zodat de continuïteit van zorg gewaarborgd blijft. Hoewel de verantwoordelijkheid van de gemeente niet per definitie eindigt op het moment dat de jeugdige 18 wordt, verandert wel het wettelijk kader en de financieringssystematiek. Voor de jeugdige zelf zouden deze overgangen echter naadloos en zonder onderbreking in de ondersteuning moeten verlopen.

Aanvullende voorstellen ter versterking van de uitvoeringspraktijk

Naast de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de huidige Verordening, doen wij – mede op basis van signalen uit de samenleving – enkele aanvullende voorstellen ter verbetering. Deze adviezen zijn bedoeld om knelpunten die door inwoners zijn ervaren te adresseren, met name op het gebied van duidelijkheid voor hulpvragers, doorlooptijden, communicatie en de interne consistentie van de regelgeving.

- *Leg concrete termijnen vast voor de beoordeling van een aanmelding*, zodat duidelijk is wanneer een hulpvraag wordt opgepakt. Nu ontbreekt deze termijn in de Verordening.
- *Maak inzichtelijk op basis van welke criteria een aanmelding wordt omgezet in een formele aanvraag*. Dit voorkomt onduidelijkheid en versterkt het vertrouwen in het proces.
- *Registreer en bevestig het eerste contactmoment schriftelijk* aan de hulpvrager. Dit is van belang voor de rechtspositie van de hulpvrager en voor het verloop van het verdere proces.
- *Neem heldere termijnen op voor het onderzoek en de besluitvorming*, bijvoorbeeld in lijn met het VNG-model (zes weken voor onderzoek, tien weken inclusief familiegroepsplan)
- *Maak onderscheid in doorlooptijden met en zonder familiegroepsplan*, zodat er geen onnodige vertraging ontstaat in situaties waarin geen plan wordt ingediend.
- *Zorg voor eenduidigheid over het moment waarop een aanvraag formeel start*, om verwarring over termijnen te voorkomen.
- *Voorkom tegenstrijdigheden binnen de Verordening*, bijvoorbeeld over wie beslist over het inzetten van jeugdhulp.
- *Informeer hulpvragers actief over hun rol in het formeel maken van een aanvraag*, zodat zij hierop niet onbewust achterlopen.
- *Voorzie hulpvragers van begrijpelijke, schriftelijke en mondelinge uitleg* over de keuze voor een persoonsgebonden budget (pgb), inclusief de gevolgen en alternatieven.
- *Pas de toelichting op 'algemene voorzieningen' aan*, zodat deze beter aansluit bij de wettelijke bedoeling: vrije toegang zonder beoordeling.
- *Neem het stappenplan van de Centrale raad van Beroep expliciet op in de Verordening*, of verwijst er formeel naar als integraal onderdeel van het proces.

Wij hopen dat de hierboven benoemde aandachtspunten behulpzaam kunnen zijn bij de verdere uitwerking van de Verordening. Uiteraard lichten wij onze opmerkingen desgewenst nader toe.

Met vriendelijke groet,

Burgeradviesraad Ridderkerk